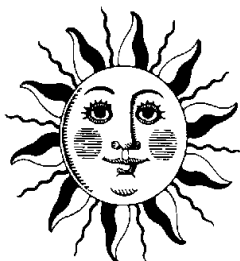

Andělák duben 2017

Životní jubileum oslaví

Příhoda Josef	83 let
Vatrt Ján	77 let
Koczó Juraj	77 let

Oslavencům
SRDEČNĚ BLAHOPŘEJEME

Andělská duben 2017

**Vám všem přeji zaměstnanci Městského úřadu
Andělská Hora**

Víte, že.....

- Vývoz komunálního odpadu provedou TS Bruntál ve dnech 4. a 18. dubna 2017

Odpadní vody z domovní ČOV akumulované v jímce

Dotaz:

K čištění odpadních vod hodlám zřídit domovní čistírnu odpadních vod, vyčištěné vody akumulovat v nepropustné nádrži a používat je k rozstříku (zálivce) na vlastní zahradě. Spadá tento zamýšlený způsob likvidace odpadních vod do kompetence vodoprávního úřadu?

Odpověď:

Pokud odpadní vody nemohou vniknout (průsakem z půdních vrstev) do vod podzemních, což je třeba posoudit z hlediska hydrogeologického, nejedná se o vypouštění odpadních vod do vod podzemních podle § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona, a zalévání pozemků, resp. rozstřikování vyčištěných odpadních vod, není činností, která by podléhala regulaci podle vodního zákona. Související stavby, a to jak domovní čistírna odpadních vod, tak nepropustná akumulační jímka, pak nejsou vodními díly ve smyslu § 55 vodního zákona, ale stavbami obecnými.

V opačném případě, kdy by rozstřikované odpadní vody mohly prosakovat do vod podzemních, jedná se o činnost, ke které je třeba povolení vodoprávního úřadu podle § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona, a stavby související s tímto nakládáním s vodami jsou vodními díly.

Je však nezbytné upozornit, že ani v případech, kdy rozstřikování odpadních vod je s ohledem na hydrogeologické poměry v dané lokalitě přípustné, nelze po určitou část roku předčištěné odpadní

vody likvidovat tímto způsobem. Z hlediska ochrany vod se jedná zejména o zimní období, kdy je půda zmrzlá, a o období déletrvajících nebo vydatných dešťů, kdy dochází k nasycení půdních vrstev. Zpracováno v květnu 2008 odborem životního prostředí a zemědělství, oddělením vodního hospodářství.

Dobrý den,

jmenuju se Matěj Matela, v současné době pracuju jako redaktor jednoho pražského nakladatelství, pocházím ale z Vrbna pod Pradědem, kam se velmi často vracím – nejen z hledisek osobních, ale také pracovních, neboť svůj rodný kraj, tedy Jeseníky a Zlatohorsko, už několik let soustavně popularizuju. Přednáším, byl jsem v rozhlase, ale hlavně píšu články, především o významných osobnostech kraje.

Protože mám od mala velmi rád Andělskou Horu, a protože vím, že z tohoto města pochází více výrazných osobností, rozhodl jsem se toto zajímavé téma zpracovat. Nejčastěji přispívám do *Kulturního Revue Olomouckého Kraje*, a právě tam mi dnes tento článek, v němž píšu o **M. Jursitzkém**, **A. Schindlerovi** a samozřejmě **Eduardu Schön Engelsbergovi**, vyšel online (v knihovnách Olomouckého kraje bude k dostání i v tištěné podobě).

Posílám Vám na tento článek odkaz, třeba se Vám informace v něm uvedené budou, např. co se týče propagace města či osvěty, hodit :) V podhůří Hrubého Jeseníku, devět kilometrů severozápadně od Bruntálu, leží malé město s romantickým názvem Andělská Hora (*Engelsberg*). Sídlo, jehož dřívější samostatnost byla obnovena roku 1990, představuje svojí zachovalou architekturou a polohou uprostřed kopců a hustých lesů perlu zdejšího kraje. Malebný obraz města se zhruba čtyřmi stovkami stálých obyvatel ještě zkrášluje-proslulý poutní kostel, zasvěcený sv. Anně, ležící na nedalekém Anenském vrchu, jenž si dodnes v řeči místních uchoval své původní jméno, *Annaberg*.

Oficiálně byla Andělská Hora založena jako horní město v polovině 16. století, avšak počátky lidského osídlení této oblasti musíme hledat mnohem dříve – archeologické nálezy pozůstatků po nejstarších metodách těžby zlata prozrazují, že zde lidé žili už v časech hluboko před naším

Od tkalcovského stavu za slávou – příběhy tří nejvýznamnějších rodáků z Andělské Hory u Bruntálu Matěj Matela letopočtem, v době bronzové. Když byla stará obchodní stezka z Vídně do Vratislavi, která vedla i přes Andělskou Horu, roku 1626 změněna na cestu poštovní, dočkalo se město výstavby poštovní stanice a jeho status začal nabývat na významu. Postupem doby se obyvatelé Engelsbergu začali stále více zaměřovat na textilní průmysl a v 19. Století zde tak sídlilo hned několik větších i menších podniků zpracovávajících hlavně bavlnu a len (Kühnel, Brosig, Plischke a další).

A právě v předminulém století, v době největší hospodářské i kulturní prosperity města, zde spatřilo světlo světa několik významných osobností nadregionálního významu. Není náhoda, že tři nejvýraznější z nich prožily svá dětská léta právě v prostředí tkalcovských dílen...

Nejmladším z této trojice je spisovatel a dramatik **Moritz Jursitzky**. Jak dokládá zápis v městské matrice (kde Pozdravy z Engelsbergu.

Andělska Hora v roce 1903.

Grüsse aus Engelsberg.

Zdroj:

je mimochodem uveden jako *Jursitzka*), narodil se 27. ledna 1861 do rodiny tkalce Eduarda Jursitzky a matky Josefy rodiny tkalce Eduarda jako nejmladší ze čtyř dětí. Poté, co završil šestý rok obecné školy, se měl přirozeně zabývat řemeslem svého otce. Ve dvanácti letech se tak začal učit na tkalce ložního prádla a do svého prvního zaměstnání nastoupil v místní tkalcovně lnu. K této profesi ovšem nepřilnul, dalo by se dokonce říci, že se mu protivila. Odešel proto do Vídně, kde se stal účetním v textilní fabrice.

Spokojený ovšem Jursitzky stále nebyl, ani tato pozice jej nenaplňovala. Rozjel se tedy do rodných Jeseníků, aby v šumperské tkalcovské škole absolvoval dvouleté studium. S vidinou povýšení se poté vrátil do rakouské metropole. Kýženého profesního postupu se nicméně opět nedočkal. Znovu tedy pošilhával po jiných možnostech uplatnění. Zanedlouho se tomuto permanentnímu nespokojenci podařilo – dlužno podotknout, že za tučného finančního příspěví jistého bohatého knížete – nastoupit na zemědělský učitelství ve Štětíně (*Stettin*).

Studia úspěšně dokončil a začal pracovat jako účetní v Poznani (*Posen*). Ani na tomto místě však nevydržel dlouho, neboť, byť se snažil sebevíc, nebyl schopen proniknout do polštiny, kterou tehdy hovořila přibližně polovina poznaňského obyvatelstva. Nedlouho po svém návratu do Vídně se pak definitivně rozhodl, že úřednickina není nic pro něj a že se nadále bude raději věnovat výlučně tomu, k čemu od

mládí silně tíhnul, tedy psaní (první publikace svého literárního počinu se dočkal ve čtyřiatvaceti letech, kdy mu těšínské noviny *Silesia* vydaly báseň).

V literatuře se Moritz Jursitzky konečně našel. Beletristickou tvorbou se však dokázal uživit nejen díky svému vrozenému vypravěčskému talentu a svižnému, čtivému stylu, ale, nutno poznamenat, v neposlední řadě i díky štědré podpoře Německé Schillerovy nadace (*Deutsche Schillerstiftung*), která od svého založení v roce 1855 podporuje literáty sužované sociální tísní. Nouzi totiž Jursitzky zažíval jako spisovatel docela běžně. Pro osudem těžce zkoušeného rodáka z Jeseníků se proto materiální bída stala jedním z častých témat jeho děl vyznačujících se silným sociálním cítěním a zároveň kritikou společnosti (např. *Das hungernde Wien*; v překladu

Hladovějící Vídeň). Ani nelehké

životní podmínky však Jursitzkému

nedokázaly vzít humor, jež

tak rád předával lidem – tvořil

jak humoresky (žánr typický pro

autory z Jeseníků), a to dokonce

v rodném slezském nářečí, tak

také vtipné divadelní hry, které se

na tzv. Slezské lidové scéně (*Schlesischen*

Bühne) ve Vídni dočkaly poměrně velkého diváckého úspěchu. Je

rovněž autorem několika románů, kupř. *Der Förster und sein Kind*

(*Lesník a jeho dítě*) či *Elternsünden* (*Hříchy rodičů*). Svůj vlastní

život popsal v knize *Auf steiler Dornbahn* (*Na strmé trnité dráze*).

Moritz Jursitzky zemřel 28. srpna 1936 ve Vídni.

Nejstarší ze slavného andělskohorského triumvirátu je malíř **Albert Schindler**, který se narodil 19. srpna 1805 do rodiny chudého tkalce. Nebýt náhody a obrovského štěstí, jeho budoucí směřování by ke tkalcovskému stavu dozajisto vedlo také. Když tímto krajem cestoval jeden z předních představitelů vídeňského *biedermeieru*, malíř Peter Fendi, dozvěděl se zde o jistém chlapci, jehož výtvarné nadání je prý nepřehlédnutelné. Když se s kresbami malého Alberta

seznámil, seznal, že v dítěti skutečně dříme velký umělec.

Rodičům chlapce proto nabídl, že k sobě jejich syna vezme a poskytne mu patřičné vzdělání v oboru malířství, což také učinil. Fendi Schindlerovi nejen financoval studium na císařské akademii výtvarných umění (1827–1832), ale chlapec s ním, jeho matkou, neteřemi a dalšími uční dokonce sdílel byt, jenž zároveň sloužil jako umělecká dílna.

Ze Schindlera se záhy stal uznávaný malíř, kreslíř, grafik a rytec. Po smrti Fendiho v roce 1842 nastoupil na jeho místo rytce v Císařsko-královském kabinetu mincí a starožitností (*Kaiserlich Königliches Münz- und Antikenkabinett*). Přestože si postupem času vybudoval poměrně originální styl, uměleckého vlivu svého mistra a mecenáše e Schindler nikdy zcela nezabyl. V jeho olejomalbách a akvarelech se vyskytují podobné motivy, jaké si vybíral i Fendi, jedná se ovšem o motivy typické pro vídeňský *biedermeier* obecně. Schindlerovy obrazy, vyznačující se zvláštní, zamyšlenou náladou, jednoduchou kompozicí a jemnými barvami, tak nejčastěji zpodobňují výjevy z běžného života Vídně a přilehlého venkova, od vyšívající dívky po chlapce hasícího žízeň u kašny. Pověstnými se staly zvláště Schindlerovy obrazy s vojenskou tematikou; běžný život v císařské armádě zachycoval sice v mírně zidealizované, přesto umělecky hodnotné podobě. Ke konci svého života se Albert Schindler zaměřoval skoro výhradně na ryteckou práci (zhotovil kupř. pamětní medaile největších osobností rakouského císařství od 16. do 19. století) a na malbu mu tak zbývalo stále méně času. Přesto po sobě zanechal poměrně rozsáhlé malířské dílo čítající desítky hodnotných prací, jež jej řadí mezi nejvýraznější malíře období *biedermeieru*. Dne 3. května 1861 podlehl ve svém vídeňském bytě na dnešní MagdalenenstraÙe ochrnutí plic.

Tím bezpochyby nejslavnějším rodákem z Andělské Hory je však skladatel **Eduard Schön**, jenž se na svých partiturách, coby hrdě přihlášení se k rodné obci, podepisoval přídomkem **Engelsberg**. Narodil se 23. ledna 1825 jako syn tkalce Antona Schöna a jeho ženy Theresie, která sedm roků po Eduardově příchodu na svět

zemřela na tzv. miliární horečku. Po ukončení andělskohorské církevní školy, kterou Schön navštěvoval již od svých čtyř let, odešel do Olomouce, kde byl, zásluhou svého strýce Florianana, faráře v tamním kostele sv. Michala, zapsán na gymnázium.

Následně nastoupil na olomouckou právnickou fakultu a ve studiích pokračoval ve Vídni, kde roku 1850 úspěšně složil státní závěrečné zkoušky. Po promoci se jeho právnická kariéra začala velmi slibně rozvíjet. Během krátké doby se vypracoval na skutečného znalce říšského práva, což mu v roce 1869 vyneslo místo sekčního šéfa ministerstva financí (velmi aktivně se např. podílel na přípravě zákona o obchodování s cennými papíry z roku 1875).

Jméno E. S. Engelsberga nicméně nebývá uváděno v souvislosti s novodobými dějinami rakouské státní správy, nýbrž s hudbou. Hudba provázela jeho životní pout' od útlého věku. V době jeho dětství a mládí působili v Andělské Hoře dva výborní „muzikusi“, učitelé Florian Schrott a Adalbert Pomm, neúnavní organizátoři hudebního života města, kteří se svými žáky nacvičovali nejružnější oratoria i symfonie. Dlouhá léta se jim dařilo vést plně obsazený, profesionální orchestr s vysokými nároky na své členy a Andělská Hora tak v této době představovala významné regionální centrum klasické hudby. Jelikož se do těchto aktivit čile zapojoval i mladý E. Schön, lze se právem domnívat, že toto profesionální hudební prostředí mělo na zformování jeho budoucnosti naprosto zásadní vliv. Své první skladby začal Engelsberg tvořit již za svého pobytu v Olomouci, kde se v domě známého podnikatele Ignáce Machanka (Dolní náměstí č. p. 19) setkával s řadou významných umělců a kde také sám aktivně muzicíroval.

Schönovým prvním vpravdě slavným dílem se stal krátký hudební kus *Deutsches Freiheitslied* (Německá píseň svobody) zkomponovaný u příležitosti revoluce v roce 1848, který si záhy prozpěvovala celá vzbouřená Vídeň (slova k písni napsal právě Machanek). Přestože Engelsberg za svůj život složil i několik skladeb pro orchestr či písni, přednost dával vždy polyfonnímu sborovému zpěvu. Jeho kompozice, v nichž je patrný vliv F. Schuberta či F. Mendelssohna,

se vyznačují lehkostí, přirozeným projevem a častým svérázným humorem. Záhy si svojí tvorbou získal obrovskou popularitu, a to nikoliv jen v Rakousku, ale i v dalších německy mluvících částech říše (tedy i v Jeseníkách), v sousedním Prusku a jeho díla se dokonce dostala do repertoáru některých německých sborů ve Spojených státech. Přestože byla publicita tím posledním, oč skladateli šlo, a veřejnému uznání se dlouho vyhýbal, toto úsilí bylo vzhledem k jeho talentu marné – v závěru svého života se stal jedním z nejoblíbenějších sborových skladatelů celého Předlitavska, jenž se mohl pyšnit Řádem Františka Josefa.

V osobním životě jej však štěstí míjelo. V roce 1866 zemřela na tyfus jeho milovaná žena Betty a ani on sám na tom nebyl zdravotně zcela v pořádku. Začátkem roku 1879 proto na vlastní žádost opustil státní správu a odešel do předčasného důchodu. Když však v květnu téhož roku odjel navštívit svého bratrance do Jeseníku nad Odrou (*Deutsch Jasnik*), nečekaně zde 27. května podlehl srdečnímu záchvatu.

Velmi brzy po jeho smrti začaly z iniciativy četných německých spolků a sdružení vznikat na různých místech Slezska Engelsbergovy pomníky, z nichž však většina padla za oběť poválečnému běsnění dosídlenců. Tak např. již v roce 1881 mu byla v Andělské Hoře na jeho rodném domě odhalena pamětní deska a v nedalekém parku zase umístěna skladatelova busta shlížející do okolí z vysokého mramorového podstavce. Tento honosný pomník zničili v roce 1947 nově příchozí obyvatelé. V roce 1935 se na vrcholu Pradědu sešlo několikatisícové shromáždění německých pěveckých sborů, aby „moravskému Schubertovi“, jak byl Engelsberg často titulován, odhalilo další pomník. Zbytky kamenného hranolu, na němž byla umístěna plaketa s umělcovou podobou, lze dodnes bez problému nalézt kousek pod vrcholem hory. Upomínková místa na největšího rodáka Andělské Hory a jedné z nejslavnějších osobností celých Jeseníků lze navštívit ještě kupř. ve Vidnavě či ve Vítkově.

Nicméně nejen tyto tři osobnosti dala Andělská Hora světu. Pocházel odtud i např. významný regionální betlémář Josef Partsch

(1813–1886) či lingvista Franz Karl Alter (1749–1804). Toto malebné a na významné postavy tolik plodné město si dodnes uchoválo neopakovatelné kouzlo a zvláštní atmosféru, patrnou snad nejvíce v zimních měsících, kdy na střechy domů padne sníh. Tehdy lze, s trochou fantazie, ve večerních hodinách spatřit za jinovatkou pokrytými okny starých domů chudé tkadleny a tkalce, kteří při skromném světle svíčky upírají svůj unavený zrak do plátna, a alespoň snově se tak přenést do časů mládí Moritze Jursitzkého, Alberta Schindlera i E. S. Engelsberga, osobností, na něž může být Andělská Hora právem hrdá.

Matěj Matela se narodil v roce 1992 v Bruntále, vyrostl však v nedalekém Vrbně pod Pradědem. Je absolventem FF UK v Praze, překládá z jihoslovanských jazyků a publikuje literární recenze. Především se ale aktivně zaměřuje na svůj rodný kraj, tedy oblasti Jeseníků. Svůj zájem nejčastěji soustředí na výrazné regionální osobnosti, místní specifika a střípky kulturního dědictví původního německého obyvatelstva.

Maliř ve svém atelieru. Autoportret Alberta Schindlera. Zdroj: Nachlass Albert Schindler: Gemalde, Aquarelle, Zeichnungen, Kunstgewerbe. Vídeň 1922.

V jeho olejomalbách a akvarelech se vyskytují podobné motivy, jaké si vybíral i Fendi, jedná se ovšem o motivy typické pro vídeňský *biedermeier* obecně. Schindlerovy obrazy, vyznačující se zvláštní, zamyšlenou náladou, jednoduchou kompozicí a jemnými barvami, tak nejčastěji zpodobňují výjevy z běžného života Vídně a přilehlého venkova, od vyšívající dívky po chlapce hasícího žízeň u kašny. Pověstnými se staly zvláště Schindlerovy obrazy s vojenskou tematikou; běžný život v císařské armádě zachycoval sice v mírně zidealizované, přesto umělecky hodnotné podobě. Ke konci svého života se Albert Schindler zaměřoval skoro výhradně na ryteckou práci (zhotovil kupř. pamětní medaile největších osobností rakouského císařství od 16. do 19. století) a na malbu mu tak zbývalo stále méně času.

Přesto po sobě zanechal poměrně rozsáhlé malířské dílo čítající desítky hodnotných prací, jež jej řadí mezi nejvýraznější malíře období *biedermeieru*. Dne 3. května 1861 podlehl ve svém vídeňském bytě na dnešní Magdalenenstraße ochrnutí plic.

Tím bezpochyby nejslavnějším rodákem z Andělské Hory je však skladatel **Eduard Schön**, jenž se na svých partiturách, coby hrdé přihlášení se k rodné obci, podepisoval přídomkem **Engelsberg**. Narodil se 23. ledna 1825 jako syn tkalce Antona Schöna a jeho ženy Theresie, která sedm roků po Eduardově příchodu na svět zemřela na tzv. miliární horečku. Po ukončení andělskohorské církevní školy, kterou Schön navštěvoval již od svých čtyř let, odešel do Olomouce, kde byl, zásluhou svého strýce Floriana, faráře v tamním kostele sv. Michala, zapsán na gymnázium.

Následně nastoupil na olomouckou právnickou fakultu a ve studiích pokračoval ve Vídni, kde roku 1850 úspěšně složil státní závěrečné zkoušky. Po promoci se jeho právnická kariéra začala velmi

slibně rozvíjet. Během krátké doby se vypracoval na skutečného znalce říšského práva, což mu v roce 1869 vyneslo místo sekčního šéfa ministerstva financí (velmi aktivně se např. podílel na přípravě zákona o obchodování s cennými papíry z roku 1875). Jméno E. S. Engelsberga nicméně nebývá uváděno v souvislosti s novodobými dějinami rakouské státní správy, nýbrž s hudbou. Hudba provázela jeho životní pout' od útlého věku. V době jeho dětství a mládí působili v Andělské Hoře dva výborní „muzikusi“, učitelé Florian Schrott a Adalbert Pomm, neúnavní organizátoři hudebního života města, kteří se svými žáky nacvičovali nejrozličnější oratoria i symfonie. Dlouhá léta se jim dařilo vést plně obsazený, profesionální orchestr s vysokými nároky na své členy a Andělská Hora tak v této době představovala významné regionální centrum klasické hudby. Jelikož se do těchto aktivit čile zapojoval i mladý E. Schön, lze se právem domnívat, že toto profesionální hudební prostředí mělo na zformování jeho budoucnosti naprosto zásadní vliv.

Své první skladby začal Engelsberg tvořit již za svého pobytu v Olomouci, kde se v domě známého podnikatele Ignáce Machanka (Dolní náměstí č. p. 19) setkával s řadou významných umělců a kde také sám aktivně muzicíroval.

Schönovým prvním vpravdě slavným dílem se stal krátký hudební kus *Deutsches Freiheitslied* (Německá píseň svobody) zkomponovaný u příležitosti revoluce v roce 1848, který si záhy prozpěvovala celá vzbouřená Vídeň (slova k písni napsal právě Machanek). Přestože Engelsberg za svůj život složil i několik skladeb pro orchestr či písni, přednost dával vždy polyfonnímu sborovému zpěvu. Jeho kompozice, v nichž je patrný vliv F. Schuberta či F. Mendelssohna, se vyznačují lehkostí, přirozeným projevem a častým svérázným humorem. Záhy si svojí tvorbou získal obrovskou popularitu, a to nikoliv jen v Rakousku, ale i v dalších německy mluvících částech říše (tedy i v Jeseníkách), v sousedním Prusku a jeho díla se dokonce dostala do repertoáru některých německých sborů ve Spojených státech. Přestože byla publicita tím posledním, oč skladateli šlo, a veřejnému uznání se dlouho vyhýbal, toto úsilí bylo vzhle-

dem k jeho talentu marné – v závěru svého života se stal jedním z nejoblíbenějších sborových skladatelů celého Předlitavska, jenž se mohl pyšnit Řádem Františka Josefa. V osobním životě jej však štěstí mýjelo. V roce 1866 zemřela na tyfus jeho milovaná žena Betty a ani on sám na tom nebyl zdravotně zcela v pořádku. Začátkem roku 1879 proto na vlastní žádost opustil státní správu a odešel do předčasného důchodu. Když však v květnu téhož roku odjel navštívit svého bratrance do Jeseníku nad Odrou (*Deutsch Jasnik*), nečekaně zde 27. května podlehl srdečnímu záchvatu.

Velmi brzy po jeho smrti začaly z iniciativy četných německých spolků a sdružení vznikat na různých místech Slezska Engelsbergovy pomníky, z nichž však většina padla za oběť poválečnému běsnění dosídlenců. Tak např. již v roce 1881 mu byla v Andělské Hoře na jeho rodném domě odhalena pamětní deska a v nedalekém parku zase umístěna skladatelova busta shlížející do okolí z vysokého mramorového podstavce. Tento honosný pomník zničili v roce 1947 nově příchozí obyvatelé. V roce 1935 se na vrcholu Pradědu sešlo několikatisícové shromáždění německých pěveckých sborů, aby „moravskému Schubertovi“, jak byl Engelsberg často titulován, odhalilo další pomník. Zbytky kamenného hranolu, na němž byla umístěna plaketa s umělcovou podobou, lze dodnes bez problému nalézt kousek pod vrcholem hory. Upomínková místa na největšího rodáka Andělské Hory a jedné z nejslavnějších osobností celých Jeseníků lze navštívit ještě kupř. ve Vidnavě či ve Vítkově.

Nicméně nejen tyto tři osobnosti dala Andělská Hora světu. Pocházel odtud i např. významný regionální betlémář Josef Partsch (1813–1886) či lingvista Franz Karl Alter (1749–1804). Toto malebné a na významné postavy tolik plodné město si dodnes uchoválo neopakovatelné kouzlo a zvláštní atmosféru, patrnou snad nejvíce v zimních měsících, kdy na střechy domů padne sníh. Tehdy lze, s trochou fantazie, ve večerních hodinách spatřit za jinovatkou pokrytými okny starých domů chudé tkadleny a tkalce, kteří při skromném světle svíčky upírají svůj unavený zrak do plátna, a alespoň snově se tak přenést do časů mládí Moritze Jursitzkého, Al-

berta Schindlera i E. S. Engelsberga, osobností, na něž může být Andělská Hora právem hrdá.

Matěj Matela se narodil v roce 1992 v Bruntále, vyrostl všakv nedalekém Vrbně pod Pradědem. Je absolventem FF UK v Praze, překládá z jihoslovanských jazyků a publikuje literární recenze. Především se ale aktivně zaměřuje na svůj rodný kraj, tedy oblasti Jeseníků. Svůj zájem nejčastěji soustředí na výrazné regionální osobnosti, místní specifika a střípky kulturního dědictví původního německého obyvatelstva.

matejmatela@seznam.cz

Povinnosti při pálení klestí – hasiči radí

Jaro se blíží a hasiči z okresu Bruntál již vyjíždějí na požáry související s pálením porostů, klestí. Naštěstí zatím neevidují žádnou zraněnou či usmrcenou osobu nebo vyšší škodu na majetku. Proto

by rádi upozornili na povinnosti vyplývající z platné legislativy. V první fázi je třeba rozlišit povinnosti vyplývající ze zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů (dále i „zákon o PO“) pro fyzické osoby vs. podnikající fyzické a právnické osoby.

Fyzické osoby mohou provádět kontrolované spalování hořlavých látek, např. mohou pálit shrabanou travu na hromadě, která bude ohraničená proti případnému rozšíření a která nebude samozřejmě umístěna pod stromy nebo v blízkosti jiných hořlavých látek, a u tohoto spalování budou osoby přítomny. Je však zakázáno plošné vypalování porostů. Na fyzické osoby se nevztahuje ohlašovací povinnost při pálení na územně příslušný hasičský záchranný sbor kraje. Měli bychom se však seznámit se závaznými vyhláškami obcí, které způsob pálení na volném prostranství mnohdy zakazují, nebo alespoň upravují. Pálení odpadů na volném prostranství navíc není jediný způsob, jak se zbavit biologického odpadu. Ten je možné také zkompostovat, odložit ve speciálních kontejnerech nebo ve sběrných dvorech.

Právnické osoby a podnikající fyzické osoby (firmy, společnosti) také nesmí dle zákona o požární ochraně provádět plošné vypalování porostů. Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou navíc povinny, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru. Spalování hořlavých látek na volném prostranství včetně navrhovaných opatření jsou povinny předem oznámit územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, popřípadě může takovou činnost zakázat.

Pro ohlášení pálení u právnických a podnikajících fyzických osob pro území okresu Bruntál doporučujeme využít internetové zaregis

trování na webové adrese www.hzsmsk.cz. Na pravé straně naleznete odkaz „PÁLENÍ KLESTÍ“. Pro přihlášení a vyplnění údajů o pálení je potřeba jen jednoduché registrace. Další možností ohlášení pálení je formou: emailu (od@hzsmsk.cz), pevné linky (+420 950 739 814), kde je potřeba uvést:

- datum a čas (od kdy do kdy bude pálení probíhat),
- uvést přesnou lokalitu pálení (nejlépe uvést GPS souřadnice),
- jméno a mobilní telefonní číslo na osobu, která bude u pálení přítomna, a tím i zodpovědná.

UPOZORNĚNÍ

Někteří občané a firmy si pro hlášení pálení pletou tísňové telefonní číslo 150 či 112. Důrazně upozorňujeme, že tato čísla jsou určena pouze pro tísňová volání v případech, že se někdo ocitne v tísni a potřebuje rychlou pomoc, nikoliv pro ohlášení pálení.

Pokud právnické a podnikající fyzické osoby vypalují plošně porosty nebo neoznámi spalování hořlavých látek na volném prostranství, případně nestanoví opatření proti vzniku a šíření požáru dopouští se správního deliktu dle zákona o PO, za který hrozí sankce až do výše půl milionu Kč.

Mějme na paměti možné nebezpečí a včas mu předcházíme.

Text: Ing. Antonín Ušela

Základní škola v Andělské Hoře informuje

Měsíc březen bývá školními akcemi tradičně nabitý. Hned v úvodu měsíce navštívili žáky prvního stupně myslivci, kteří si připravili přednášku o lesní zvěři. V pátek 10. března se v tělocvičně ZŠ konal trénink s olympionikem, o kterém jsem se zmiňoval v minulém vydání zpravodaje. Jak celé sportovní dopoledne probíhalo, se můžete dočíst v následujícím článku. 15. března reprezentovali naši žáci školu na „dvou frontách“. Paní učitelka Kyšová jela s výběrem starších žáků na florbalový turnaj do Albrechtic. Další naši žáci - příznivci zimních sportů a především sjezdového lyžování - soutěžili v Přeboru základních škol Bruntálska v obřím slalomu, který se konal na sjezdovce Annaberg. Stejně jako každý rok jsme na 2. stupni slavili Den Sv. Patrika, který připadl na pátek 17. března. Žáci IX. A pod dohledem třídního učitele pana Bujnocha připravili pro své spolužáky soutěže s Keltskou tematikou. O tři dny později se naše žákyně Kateřina Kubaláková, Adéla a Tereza Nedbalová, Barbora Želinská a Sofie Polášková zúčastnili celostátní soutěže v dětské recitaci v Krnově a zdárně reprezentovali naši školu. I v přírodovědných soutěžích se našim žákům dařilo – dočtete se v příspěvcích paní Mgr. Doleželové a Kyšové. Druháky a šestáky opět navštívili hasiči z Bruntálu a povídali si s nimi na téma požární ochrana a bezpečnost. Dle jejich slov byli naši žáci moc šikovní, což nás velmi těší. Koncem měsíce, konkrétně 28. března, si deváťáci v rámci „Dne naruby“ vyměnili role a sami vyučovali své mladší spolužáky v 1. – 4. ročníku.

Co nás čeká?

5. a 7. dubna – zápis dětí do 1. ročníku ZŠ

6. dubna – třídní schůzky

12. dubna – zdobení velikonočního stromu

13. a 14. dubna – Velikonoční prázdniny

Závěrem bych chtěl popřát našim devátákům, kteří se chystají na přijímací zkoušky na střední školu, mnoho zdaru, pevnou mysl a úspěch v této pro ně důležité zkoušce.

Ing. Radek Peňáz, ředitel školy

TRÉNINK S OLYMPIONIKEM

V pátek 10. března 2017 se konala na naší škole velká událost. Přijeli nás navštívit významní sportovci v rámci „tréninku s olympionikem“ Sazka olympijského víceboje – sportovního projektu, do kterého je naše škola již třetím rokem zapojena. Této pocty jsme se dočkali na základě losování ze 187 škol v republice, které splnili do 31. 1. 2017 podmínku, a to absolvovat se všemi žáky školy 8 disciplín víceboje. Pouze 14 škol z republiky mělo to štěstí a bylo vylosováno pro trénink s olympionikem. Mezi nimi byla i naše Základní škola a Mateřská škola Andělská Hora – jediná škola v Moravskoslezském kraji.

A kdo že nás vlastně navštívil? Hlavní postavou a zároveň ambasadorem SOV byla vynikající atletka – trojskokanka Šárka Kašpárková, která získala na olympiádě 1996 v Atlantě bronzovou medaili a také titul mistryně světa z roku 1997. Společně se svým partnerem a bývalým trenérem Michalem Pogány přivezli i mladého nadějného veslaře Eduarda Bezděka, juniorského mistra světa a Evropy. Celou akci moderoval Jakub Jim Dohnal, jediný

profesionální free runner či parkurista v republice.

Po jejich příjezdu došlo na oficiální přivítání vedením školy společně s pány starosty Novotným a Vojtíškem. Následně se naši hosté přemístili do tělocvičny, kde se vše začalo chystat na dopolední program – soutěž družstev v rámci tréninku s olympionikem.

Dříve než se začalo soutěžit, naši hosté se přivítali s žáky školy a krátce si s nimi popovídali. Následně proběhla pod vedením Šárky Kašpárkové krátká rozcvička. Po té byli vybraní žáci z 3. až 9. třídy rozdělení do 4 družstev po 14 členech a plnili stanovené disciplíny na čtyřech stanovištích. Konkrétně to byla překážková dráha, hod basketbalovým míčem na koš, trojskok a hod medicinbalem. Bylo znát, že se všichni žáci snaží podat co nejlepší sportovní výkony.

Před očekávaným vyhlášením výsledků se o zábavu postaral Kuba Jim Dohnal, který svou exhibicí dostal všechny přítomné v tělocvičně „do varu“. Salta, přemety a triky, které v republice umí jenom on, nadchly nejen žáky, ale i dospělé.

Pak už následovalo vyhlášení celkových výsledků soutěže a předání krásných cen žákům. Po společné fotografii zúčastněných žáků a našich hostů měli všichni možnost získat autogram Šárky, Edy a Kuby a také se s nimi mohli vyfotit.

Kromě fotografií na školních webových stránkách, které pořizovala paní učitelka Bujnochová, můžete shlédnout foto pořizené zástupcem týmu Sazka olympijského víceboje:

<http://www.ceskosportuje.cz/sazkaolympijskyviceboj/fotogalerie/tr-enink-s-olympionikem-na-zs-a-ms-andelska-hora?>

A jak se našim hostům u nás líbilo? Dočtete se na tomto odkazu:

<http://www.ceskosportuje.cz/sazkaolympijskyviceboj/clanky/poved-ena-premiera-talentovany-veslar-bezdek-se-dovolil-rodicu-a-?>

Myslím si, že celá akce byla velmi zdařilá, našim žákům se líbila a věřím, že si tento zážitek uchovají ve své paměti hodně dlouho.

Tímto bych chtěl znovu poděkovat všem zaměstnancům, kteří se

Andělák duben 2017

podíleli na přípravách této akce a především pedagogům, kteří s žáky poctivě a svědomitě plnili jednotlivé disciplíny Sazka olympijského víceboje. Bez nich bychom si nemohli užít báječné páteční sportovní dopoledne.

Ing. Radek Peňáz

Přebor základních škol Bruntálska v obřím slalomu

Ve středu 15. března se ve Ski areálu Annaberg uskutečnil Přebor základních škol zřizovaných městem Bruntál a pozvaných škol bruntálského okresu v alpských disciplínách lyžování a snowboardingu 2017. Pořadatelem přeboru byl SK Annaberg a pro účastníky závodu ze všech ZŠ Bruntálska připravil jednokolový závod v obřím slalomu na lyžích i snowboardu. Této soutěže se

zúčastnilo 14 žáků naší školy – Barbora Želinská, Viktorie Němcová, Kristýna Szukalská, Dušan Malík, Bronislav Polášek, Tereza Želinská, Václav Bolf, Adam Rončák, Kristýna Kupková, Julie Szukalská, Libor Výmola, Radek a Vojta Peňázovi a snowboardista Matyáš Andrys. Ve velmi silné konkurenci lyžařů - mnozí se věnují sjezdovému lyžování závodně - obstáli naši žáci na výbornou. V kategoriích předžáků a mladšího žactva jsme posbírali dvě 6. místa, 5. a 4. místo. Nejlepší naší závodnicí byla v kategorii mladší žačky Kristýna Kupková, která získala bronzovou medaili za 3. místo. Barvy naší školy v kategorii pedagogů hájila paní učitelka Bujnochová. Vzhledem k tomu, že tento závod byl součástí Světlohorského desetiboje, naši soutěžící si připsali za svá umístění pěkné body do celkového hodnocení soutěže. Všem žákům ze Základní školy a Mateřské školy Andělská Hora, kteří se Přeboru zúčastnili, gratuluji za předvedené výkony a skvělou reprezentaci naší školy.

Ing. Radek Peňáz

Okresní florbalová liga

V polovině března začala jarní část florbalové sezóny. První turnaj jara se odehrál ve sportovní hale v Městě Albrechticích. Turnaje se účastnilo všech osm týmů ligy.

Naši florbalisté Šárka Lukaščíková, Marie Andrysová, Ondra Hynek, Rost'a Bortl, PeťaMako, Radek Rončák, Dominik Šedo, Rost'a Kameníček a Honza Oslej hráli vyrovnané zápasy, trápili i nejlepší týmy a nakonec se sami trápili se střeleckou nemohoucností, čímž jsme si vybojovali poslední místo.

Během turnaje panovala přátelská atmosféra, zápasy se přelévaly z jedné strany na druhou a často rozhodovaly drobnosti. K dramatičnosti též přispěly zákroky brankářů.

Eva Kyšová

Den sv. Patrika

Sedmnáctého března se žáci, sídlící na hlavní budově školy (5. - 9. třída), opět po roce zapojili do tří hodiny trvajících oslav Dne sv. Patrika. Devátáci, ve spolupráci s učiteli, připravili pro své mladší spolužáky devět soutěžních zastavení, zaměřených na Keltské tradice. Třináct čtyřčlenných družstev se utkalo v tanci, zpěvu a výtvarné tvořivosti, žáci si rozšířili historické a zeměpisné vědomosti, potrápili svou motoriku a paměť, soutěžili ve hbitosti, rychlosti a hodu na cíl. Zelený pátek tak přinesl vítané zpestření běžné výuky.

Staré irské požehnání: Nechť se před vámi otevírá stále volná cesta. Nechť máte vítr stále v zádech. Nechť vám do tváří stále svítí teplé slunce. Nechť vaše pole stále jemně zkrápí déšť. A dokud se znovu nesetkáme, nechť vás Bůh ochraňuje ve své dlani. Amen.

Úspěch v přírodovědné soutěži

Naši prvňáčci a druháci se zapojili do přírodovědné korespondenční soutěže, kterou pořádá Středisko volného času v Jeseníku. V této soutěži dostali naši nejmenší školáci za úkol zjistit, které zvířátko je mezi dětmi nejoblíbenější, a pak ho výtvarně ztvárnit. Pomocí ankety jsme zjistili, že máme nejraději pejsky. Prvňáci vytvořili kolektivní práci – obrázky poskládané jako kinofilm o jejich pejscích, druháci malovali své psi mazlíčky. Do soutěže se zapojilo 270 dětí všech věkových kategorií. V kategorii kolektivů naši prvňáčci v zastoupení: **Dášenska Ovčáčková, Karolínka Rozsypalová, Lukášek Kvapil, Michalka Adámková a Natálka Náplavová získali 1. místo.** Také druháci zabodovali, v kategorii jednotlivců se umístil **Martin Kačmarčík na krásném 3. místě.** Odměny děti obdrží na počátku dubna. Vítězné práce budou vystaveny v průběhu dubna v Kině Pohoda v Jeseníku na Výstavě ke Dni Země.

Mgr.

Pavlaína Doleželová

Evropa kolem nás

Naše škola se i v letošním školním roce zapojila do tradiční *korespondenční internetové zeměpisně-ekologické soutěže* Evropa kolem nás vyhlášené a realizované pod patronací ASK ČR z.s. (*Asociace středoškolských klubů České republiky z.s.*). Soutěž probíhá v moravských krajích.

Žáci se zhostili nesnadných úkolů zdařile, např. vyhledávali informace o jezcích, luštili zapeklité zvířecí křížovky či z kousku textu měli poznat rostlinu. V nabitě konkurenci se neztratili a od prvních příček je dělili jen bodíky. Mezi naše nejlepší luštitelé patří z druhého stupně Adéla Příhodová, Jaroslav Dány a Kateřina Jelínková a z prvního stupně pod

Andělská duben 2017

vedením *paní učitelky Doleželové Natálie Oslejová, Bronislav Polášek a Petr Bílý*. Všichni od pořadatelů dostali na památku diplomy a drobné ceny.

Eva Kyšová

Informace ze školní jídelny

Platby stravného na květen 2017 můžete uhradit v pondělí 24.04.2017 v kanceláři školní jídelny při ZŠ a MŠ Andělská Hora a to v době od 7,15 do 11,15 hod a od 14,00 do 15,00 hod.

Bohdana Vikartovská, vedoucí školní jídelny

Zprávy ze školní meteorologické stanice Období: 24. 2.– 26. 3. 2017

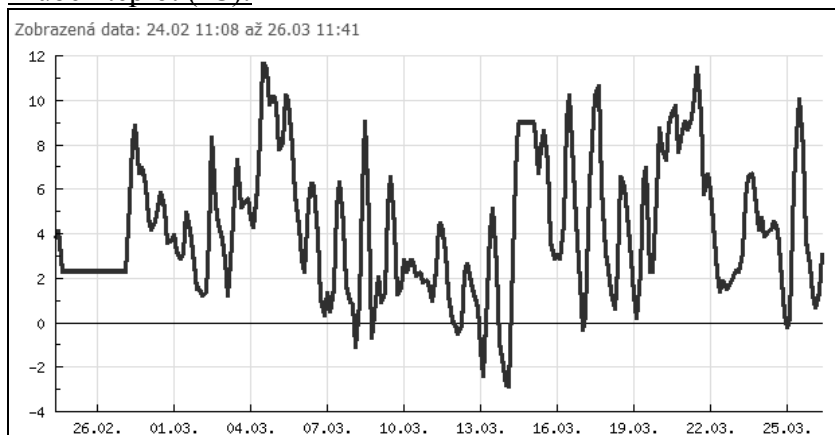
Název stanice: **Andělská Hora** Nadmořská výška: **675 m n. m.**
Zeměpisná šířka: **50° 06' s. š.** Zeměpisná délka: **17° 24' v. d.**

Naměřené hodnoty meteorologických veličin v období 24. 2. – 26. 3. 2017		
	datum	hodnota
Nejnižší naměřená teplota (°C)	14. 3.	- 3
Nejvyšší naměřená teplota (°C)	4. 3.	11,8
Nejvyšší úhrn srážek (mm)	22. 3.	23,9
Nejvyšší rychlost větru (m/s)	5. 3.	57

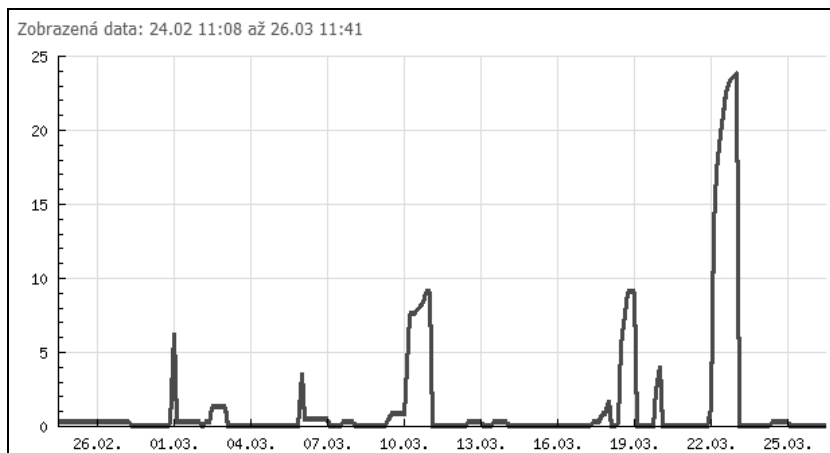
Minulé sledované období jsme zažívali první jarní dny se sněhovými i dešťovými srážkami. Srážky byly zaznamenány v rámci celého měsíce, přičemž největší úhrn srážek byl na konci března. Teploty se vesměs pohybovaly mezi 0 °C až 10 °C. Nejsilnější větry s nárazy byly v prvních sedmi březnových dnech.

Průběh teplot (°C):

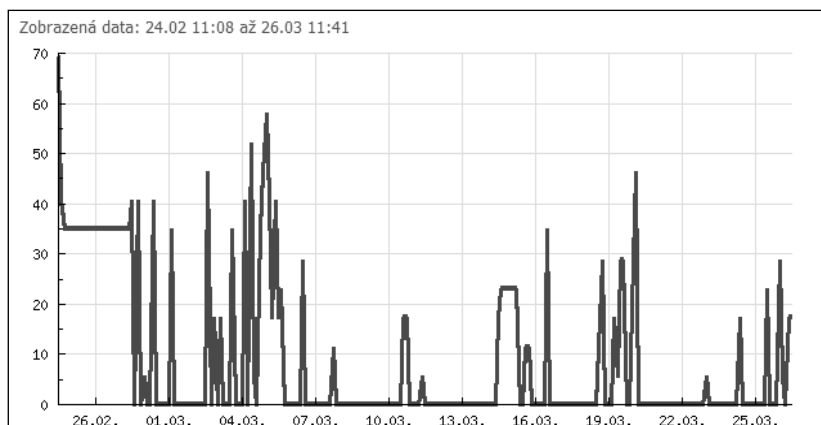

Úhrny srážek (mm)

Rychlosti větru (m/s):

Eva Kyšová

Mateřská škola ve Světlé Hoře

Druhou polovinu školního roku jsme započali s novou paní učitelkou Fanynkou, kterou si děti ihned oblíbily, a tak se nám všem, Kuřátkům i Sluníčkům, daří srdíčkově, a když to je srdíčkově, tak je to super.

V měsíci březnu jsme se věnovali pohádkám a všemu, co je s nimi spojeno. Pohádkám starým i moderním, loutkovému i hereckému divadlu a hlavně dobru a zlu, které k pohádkám neodmyslitelně patří, a které zažíváme i v našich životech. Součástí bylo i divadélko v naší školce s pohádkami „Budka v poli“, „Máša a medvěd“ a „O Budulínkovi“.

V pátek **24. března 2017** přišli do naší školky **kamarádi ze školy**, aby si s námi popovídali, pohráli, předali si drobné dárečky pro radost, ale především nás pozvali k **zápisu do školy**, který se uskuteční **dle časového rozpisu 5. (středa) a 7. dubna 2017 (pátek)**.

Co nás čeká?

V úterý **4. 4. 2017** pojedeme s předškoláčky na další z **projektových dnů**, které si pro nás školáci připravili. Školu už velmi dobře známe a tak se bez obav a s nadšením již všichni těšíme.

Dále také v **úterý** následující týden **11. 4. 2017** zveme všechny děti s rodiči na již tradiční **VELIKONOČNÍ TVOŘENÍ**, na které máme připraveny opravdu pěkné a zajímavé výrobky, kterými si budete moci ozdobit váš domov.

Mateřská škola ve Světlé Hoře bude v době velikonočních

prázdnin, a to 13. 4. 2017 (14. 4. a 17. 4. jsou státní svátky) uzavřena. Provoz bude zahájen v úterý 18. 4. 2017.

Michaela Horáková
zástupce ředitele pro MŠ

Milí občané Andělské Hory,

Pokaždé přemýšlím, které téma by mělo být hlavním příspěvkem do dalšího vydání Freudenthaler Landchen. Máme mnoho ideí. Často není jednoduché rozhodnutí co zařadit. Někdy se nabízejí témata na orientaci ročního období, případně svátků Dnes je to událost, kterou občané Andělské Hory před 127 léty otřásla a napínává pověst ja/k je nám dnes možné o tom Informovat.

Městská pověst.7

V jednom dopise Andělsko horského domovského badatele Rudolfa Jursitzka, který můj dědeček profesor Rudolf Hartelz Schongasse 31, ve vánočním čase v roce 1953 obdržel. Nachází se tam zajímavé zprávy ohledně Městských kronik Andělské Hory. Možná při čtení jste se podivili zda nejde o písemnou chybu. Ne, četli jste správně, ale existuje několik verzí těchto zpráv a městské pověstí. Jak k tomu došlo můžete číst z výňatku dopisu.

Dle zprávy pana Lechnera v Andělsko Horském domovském dopise bylo více kronik. Chci Vás o tom informovat.

První kronika vznikla při založení města Andělská Hora, která obsahovala důležité události o kolem ležících sídlištích. Tato kronika zhořela roku 1732, při velkém požáru města. Další kronika byla založena na základě zachovaných protokolních knih a různých písemností zajímavé pro kroniku, se opět ztratila, neboť někdo kdo pracoval na obecním úřadě v roce 1909 ji někomu zapůjčil a nebyla

vrácena. Všechna snaha najít tento nenahraditelný dokument byl neúspěšný.

Starosta Fuchswans a zároveň kronikář založil opět novou kroniku, kterou sám vedl až do roku 1918. Po této době byly záznamy jen krátké.

Po roce 1930 žádné další záznamy nebyly. Co se týká první kroniky mohlo se vše konat jak je psáno, jen nevím od koho pan Lechner tyto zprávy získal, jediné z vyprávění lidí, protože v žádných starých písemnostech jsem nic nenašel.

Druhá kronika musela mezi rokem 1909 až 1914 být zapůjčena a nevrácena. Poté byla další kronika, kterou založil městský sekretář Johann Schaffer v létech 1880, která byla na radnici do roku 1945, nebo ji měl u sebe doma. Já jsem měl možnost před více léty do ní nahlédnout a pořídit opis. Naskytá se otázka, když existovala před rokem 1880 obecní kronika z roku 1732, z jakého důvodu psal Jahann Schaffer ještě jednu kroniku pro vlastní potřebu.

Jak stárneme, začínáme pochybovat o své schopnosti dělat něco "užitečného" pro zbytek světa. Právě v takových okamžicích jsou naše naděje posíleny mimořádnými skutky jiných "seniorů", kteří našli odvahu postavit se problémům, na které bychom si my ostatní netroufli.

Harold Schlumberg je taková osobnost:

„Často se mě lidé ptají, 'Co vy staří lidé děláte, když odejde do důchodu?'

Například já mám to štěstí, že jsem byl chemickým inženýrem a jedna z činností, kterou dělám nejraději je přeměna piva, vína a skotské na moč. Dělám to každý den a skutečně mě tato činnost těší.“

Dobrý den,
pane starosto,
výšlap na Haldu se vydařil. Triangulační bod je vzorně natřený, často nacházíme na vrcholcích zrezivělé tyče. Viděli jsme plno srnek a našli jsme i krmelec a liz. Pod kopcem jsme objevili kříž a

Andělák duben 2017

památnou lípu, o kterých jsme nevěděli přesto, že u studánky nad nimi jsme už byli.

Kolem Andělské Hory je krásná krajina a výhled na bratříčky Velký a Malý Roudný nemá chybu.

Zdravím do Andělské z Vrbna pod Pradědem.

Helena Rusková

Muzeum v Bruntále
Zámecké náměstí 7, 792 01 Bruntál

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

ZÁMEK BRUNTÁL

národní kulturní památka r.č. 45628/8-11

Zámecké náměstí 7, 792 01 Bruntál
tel.: 554 717 947, 554 709 151 (rezervace)
e-mail: info@mubr.cz, muzeum@mubr.cz

Otevírací doba: celoročně

X. - IV. úterý - neděle 9:00-16:00

V. - IX. pondělí - neděle 9:00-17:00

24., 25., 31. XII. zavřeno

Vstupné:

Zámecká expozice:

plné: **100,- Kč** (dospělí)

snížené: **50,- Kč** (dětí 6 - 15 let, studenti, seniři nad 65let, invalidé)

rodinné: **250,- Kč** (2 dospělí, 2 a více dětí do 15 let)

Společné vstupné: **200,- Kč** (plné) / **100,- Kč** (snížené)

(zámek Bruntál - zámecká expozice + Kosárna Karlovice + hrad Sovinec
mimo akce a krátký okruh)

Cizojazyčný výklad: + 100 % ke vstupnému

Zapůjčení cizojazyčného průvodcovského textu: 10,- Kč

Fotografování v expozici: 20,- Kč

Natáčení videokamerou: 40,- Kč

Muzejní expozice (Řemeslo má zlaté dno, Příroda Bruntálska) a **výstavy:**

plné: **30,- Kč** (dospělí)

snížené: **15,- Kč** (dětí 6 - 15 let, studenti, důchodci, invalidé)

Na zámku se konají **svatební obřady** (Matrika Městského úřadu v Bruntále,
Nádražní 20, 792 01 Bruntál, tel: 554 706 392)

ZÁMEK BRUNTÁL

Areál zámku v Bruntále představuje zámek a přírodně krajinářský zámecký park se salou terrou, městským opevněním a kamennými plastikami. Původně gotický hrad u městských hradeb z 2. poloviny 15. století byl kolem roku 1580 přestavěn pány z Vrbna v renesanční zámek originálního půdorysu tvaru kruhové výšeje. Do dnešní barokní podoby byl zámek upraven v letech 1766 - 1771, kdy již patřil Řádu německých rytířů. Interiéry zdobené štukami a nástěnnými malbami jsou zařízené původním převážně barokním mobiliářem. Je zde umístěna zámecká obrazárna a knihovna i knihovna hradu Sovince. Zámek je v majetku Moravskoslezského kraje a je sídlem regionálního muzea se stálými expozicemi a krátkodobými výstavami a kulturně společenskými akcemi.

Kulturní akce a výstavy sezóny 2017

23. 1.-26. 2.	Jozef Danyl: Mezi světy
13.2.	Muzeum pro seniory - Vůně čaje pro čajomily
2. 3.-23. 4.	Krajina starých sídel. Grafiky A. F. Kunikeho
13. 3.	Muzeum pro seniory - Jaká je muzejní knihovna?
3.-26. 3.	Jozef Jankovič: Grafika a kresba
6. 4. -7. 5.	Jesenické reflexe
	D. Rygarová: Šperky, J. Doležel: Fotografie
8. 4.	Velikonoce na zámku + soutěž „Bruntálská kraslice“
10. 4.	Muzeum pro seniory - Řád německých rytířů
18. 4.	Mezinárodní den památek
19. 5.	Muzejní noc - program k Mezinárodnímu dni muzeí
19. 5.-9. 7.	Terče bruntálských ostrořelců
19. 5.-27. 8.	Kouzlo myslivosti
12. 6.	Muzeum pro seniory - Kulturní památky známé i neznámé
10. - 14. 7.	Muzejní příměstský tábor pro děti 7-12 let
26. 8.	Hradozámecká noc 2017
září	Dny evropského kulturního dědictví
11. 9.	Muzeum pro seniory - Příroda Jeseníků
7. 9.-5. 11.	Sopky v geologické historii Moravy a Slezska
16. 9.-29. 10.	Kouzla s dráty
9. 10.	Muzeum pro seniory - Koberce
2. 11.-10. 12.	Práce na papíře
13. 11.	Muzeum pro seniory - Betlémy
30. 11.-31. 1. 2018	Kouzlo Vánoc aneb Vánoční čarování
11. 12.	Muzeum pro seniory - Hrad Sovinec
16. 12.	Vánoce na zámku s tradiční soutěží „Vánoční ozdoba“

Změna programu vyhrazena.

Podrobnosti a další výstavy na webu Muzea v Bruntále www.mubr.cz

Muzeum v Bruntále
Zámecké náměstí 7, 792 01 Bruntál

Príspevková organizace
Moravskoslezského kraje

HRAD SOVINEC

kulturní památka r.č. 39923/8-177

autopošta Břidličná 793 51,
telefon: 554 219 863 (rezervace), 554 295 113
e-mail: sovinec@mubr.cz; muzeum@mubr.cz

Otevírací doba:

IV., X. úterý - neděle 9:00-16:00

V.- IX. úterý - neděle 9:00-17:00

XI.- III. pouze na objednávku

26. - 30.12. 2016 - 9:00-16:00

Vstupné:

Krátký okruh:

plné: **100,- Kč** (dospělí)

snížené: **50,- Kč** (dětí 6-15 let, studenti, senioři nad 65 let, invalidé)

rodinné: **250,- Kč** (2 dospělí, 2 a více dětí do 15 let)

Dlouhý okruh:

plné: **140,- Kč** (dospělí)

snížené: **70,- Kč** (dětí 6-15 let, studenti, senioři nad 65 let, invalidé)

rodinné: **350,- Kč** (2 dospělí, 2 a více dětí do 15 let)

společné vstupné: **200,- Kč** (plné) / **100,- Kč** (snížené)

(hrad Sovinec mimo akce a pouze krátký okruh + zámek Bruntál – zámecká expozice + Kosárna Karlovice)

cizojazyčný výklad: + **100% ke vstupnému**

zapůjčení cizojazyčného průvodcovského textu: **10,- Kč**

fotografování v expozici: **20,- Kč**

natáčení videokamerou: **40,- Kč**

Vstupné na jednotlivé vikendové kulturní pořady, ve kterých je zahrnuta i prohlídka hradu, je stanoveno zvlášť.

Na hradě je možné provádět svatební obřady.

Hrad založený počátkem 14. století byl v 16. století renesančně upravován a v letech 1627-1643 mohutně opevněn. Roku 1643 ho dobyli Švédové. Za 2. sv. války zde byli vězněni francouzští důstojníci. V roce 1945 vyhořel, v současnosti je postupně rekonstruován. Na hradě jsou instalovány expozice k historii hradu. Hrad je v majetku Moravskoslezského kraje a ve správě Muzea v Bruntále.

HRAD SOVINEC

Kulturní akce a výstavy sezóny 2017

- 7.1. Novoroční procházka hradem
- 2.4.- 28.5. **Výstava: Sven Kraus - Bokusho**
- 14.-17.4. Velikonoce na Sovinci
- 22.-23.4. Smrčí stezkou
- 29.-30.4. Kmotra smrt
- 6.-8.5. Pocta veteránům
- 13.5. Noční prohlídky
- 20.-21.5. Kolotoč prima pohádek
- 24.5. Sovinecké klání
- 27.-28.5. Slavnosti Pánů ze Sovince
- 3.6. – 30.9. **Výstava: Paľo Macho, Jana Hojstričová**
- 3.-4.6. Sovinecký rébus
- 10.-11.6. Myslivcké letní slavnosti
- 17.-18.6. Útěk z řádu
- 24.-25.6. Bubofest
- 1.-2.7. Past na medvěda
- 8.-9.7. Sovinecký šperk
- 15.-16.7. Na příkaz císaře
- 21.7. Noc na hradě
- 22.-23.7. Hradní bestie
- 29.-30.7. Za čest krále
- 5.-6.8. Poslední vzdor
- 12.-13.8. Hodokvas rytíře Kobylky
- 19.-20.8. Přízrak z temné věže
- 26.-27.8. Záhada prokleté truhly
- 26.8. Hradozámecká noc - Noční prohlídka
- 9.-10.9. Sovinecký rébus
- 16.-17.9. Vrať se do pohádky
- 30.9.-1.10. Sokolnické lovy
- 28.-29.10. Hofmistrova závěť
- 26.-30.12. Vánoční Sovinec

Změna programu vyhrazena.

Podrobnosti na webu Muzea v Bruntále www.mubr.cz,
dále na www.akce.sovinec.cz, www.hradsovinec.cz
telefon: 554 219 863

